

Malka ar pefubtishanu par pasti:
 Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35.
 bes Peelikuma: par gadu 1 " 60
 Ar Peelikumu: par $\frac{1}{2}$ gadu 1 " 25
 bes Peelikuma: par $\frac{1}{2}$ gadu — " 85

Malša bes pefuhtīšanas Rīgā:	
Ar Peelitumu:	par gadu 1 r. 75 L.
bes Peelitura:	par gadu 1 " "
Ar Peelitumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 90 "
bes Peelitura:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 55 "

Mahjas Weesis isnahk weentreis pa nedeku.

Mahjas Weesis teek istdots festdeenaahm
no plst. 10 fahlot.

Malka par fludinafchanu:
par weenas flejas smalnu ralstu (Petit)-
rindu, jeb to weetu, lv tabda rinda eeneu,
malka 8 lap.

Nedalsija un eifpedicija Rīgā,
Ernst Platēs bilschū un grahmai-dru-
latawā un burtu-leetuve pēc Pehtera
bašnīcas.

Jaunakah's sunas.

Rīgas pilsētas zentral-skatītājanas-walde
pa schejenes tirgotawu weikaleem isdalijuse
schahdu

infotainment:

Sagatawoschanas darbi us 29. Dezembrī
fchogad noturamo lauschu flaitischanu, jaun
muhsu pilsfehtas patriotisku godatu wihrū laip-
neem upureemi til negaidot laimigi weikusches,
ka, ja wairak mahzitas lauschu schēras peenah-
zigi pedalahs pee gaidamās flaitischanas, wi-
pahrderigais darbs bes fchaubischanahs isbosces
godam. Jaun sagatawoschanas darbeem, zif tahlī
winu resultati jaw pahrskatami, israhdijees, ka
Rīgas eedsihwotaju skaitls no pirmās lauschu
flaitischanas laika (1867. gadā) audsis tāhdā
mehrā, ka to neweens newareja domatees.

Gewehrojot šhos apstākļus, labprātīgo skaitajū skaitls, kā tas eesahkumā preeskā Rīgas pilssēertas bija nolikts, israhādahs daudz par māsu, un zentral-skaitīšanas-walde tadehē eeskata par fānu pēnahkumu, kā arī skaitīšanas spērt wa-jadfigos solus, kas išlīdzētu skaitajū trūkumu. Ar līhdschinīgem peeteikumeem nebūt nepeeteek preeskā labprātīgo skaitajū daudzuma (ap 2000 personas), bet turpretim jašaka, ka 1200 peeteikumeem vēl janoteek šķinīs deenās, ja vispārderīgajam darbam, kas tilki labi veizes līhds ūchim, nebūhs nostāt. Tadehē zentral-skaitīšanas-walde, pilna uztības vis Rīgas eedīshvotajū kreatno komunalo prātu, greešahs pee teem ar zeescho luhgumu: pēbz eespehjas peepalīhdsēht winas zenteeneem skaitītajū sagahda-schanu. Zentral-skaitīšanas-walde ūvischki ari greešahs pee ūums, augstzeenītais lūgs, un luhds ūhs, laipni buht par pamudinataju, kā ūums tuvu stāhvōšas un ūvischki ūhs ūkālā esohas personas pēbz eespehjas jo dauds peeteiktos par skaitītajiem. Zentral-skaitīšanas-walde pilnīgi pahlezzinata, kā ūhs, augstzeenītais lūgs, pēbz eespehjas puh-lefeetēs, veizināt un felmeht ūcho teizamo no-luhku, kas pabalstahs vis goda-darba un lausku laipniguma. Zentral-skaitīšanas-walde tadehē ūhs luhds, kā htpelikstā listē latru adresi eera-ktiht pilnīgi un skaidri, bet listi paschu vēh-

Nigas pilsf. zentral-slaitschanaš-waldes wahrdā
Preelschneels: pilsfehtas padomneekē

Dr. v. Dettingen

Direktors: Fr. v. Jung-Silling.
Par usbruzeenu pret Kanapejas mahzitaju Holstu "Rig. Ztg." fneeds schahdas shkafas finas: 1. Dezembri starp 6 un 7 valakā mahzitajs Holsts pehz sawa ceraduma dewahs no kesteru nama, kur tas bij naturejīs eeswehtischa- nas mahzibas stundu, us sawahm mahjohm, kas weenu zetorlfni werstes tahtu. Kahds semneeks, kas rohdijees par peedsehruschu, valaidis mahzitaju garam un tad, diwi jeb trihs folus atstatu buhdams, isschahwīs us winu ar rewlweru. Mahzitajs Holsts apgreeses pret sleykawu un fitis tam ar speeki us roku, kas no jauna bijuse pazelta preeskch schauschanas. Alikahydamees usbruzejs schahwīs wehl dirwas reises, tad valupis un pakritis. Mahzitajs Holsts ne-eedroschimajees sagrabbt usbruzeju, jo tam laikam wehl bijuschi rewlweri schahweeni, tā ka tas sawu eerozi no jauna pazechlis pret mahzitaja galwu. Noseeds-neeks tumsumā aishbehdsis, bes ka to buhtu wa-rejuschi pasikt. Pee tuvā kroga sapulzete laudis ne-esot sciguschees palihgā, kaut gan schis pehz palibga brehžis un schahweeni bijuschi dīr-dami. Mahjās pahnahžis, mahzitajs manijs, ka tas ewainots. Pee wainas ismekleschanas israhditees, ka tam sem guhschas ziskā eeskrehjuſe masa lode, kas wehl tagad ne-esot iswilkti. Gewainoschana schim brihscham nemodinot nekahdas ruhpes. Par usbruzeju personu wehl ne-esot droshas finas, bet gan esot us weenu zilweki domas. Usbruzejs, ka stahsta, jaw diwus valarus preeskch tam esot fagaidijs mahzitaju tai paschā weetā, bet laikam tadeht aturejees no usbruzeena, ka tam minetōs valards ziti zilweki gabjuſchi lihds.

Trikate. Muhsu draudē atradahs laba ūala jaunekļu, kureem bija nolikts schini rūdeni sawu dīmteni atstaht, sawam Rungam un Neisaram slauči un kalnat; kahdi no vineem tikuschi

Trikate. Muhsu draudsē atradahs laba psala jauneklu, kureem bija nosilks schini rudenī sawu dsimteni atstaht, sawam Rungam un Reisaram klausīt un salpot; kahdi no wineem tiluschi nodaliti us Warschawu, ziti us Pleßlawu un Peterburgu. Weens no wineem, kutsch lihds Zehsim weens pats kahjahn gahjis, ir starp

Leepas un Raunas frogu laupitaju rokās kritis.
Atri weens nelaimigs atgadījums ir muhſu draudī
apmeklejīš, proti weena festeete zaur nelaimigū
kriteenu ir akas dibinā ūsu nahvi atradusi.

Weentulis.
Tukuma puſe. Isgahjuscho nedelu nodega
paſchà puſnakti ta noſaultais Jaunais frogs
jeb ſa wehl winu fauz: „Pleenu falna frogs,”
kahdas pahri werſtes no Kemereem uſ Slokas
leelzela. Frodiſneeki tik fo yliki wareja iſſprukt,
jo wiſs paſika ugunei par laupijumu.

S. Elga.

Kemā, Archangelskas gubernā, nefen nodega
koka bašnīztorņis, kas atradahs ahrpus pils-
fehtas robeschām, pēc kām iſkuſa ſwans, 70
pudu ſmagš. Zaur iſmekleſchanu iſrahdiļahs,
ka daschas uſ tureeni noſuhtitas un poližijas
usraudzībā ſtahwoſchas perſonās aiz dſihwokļu
truhluma bija apmetuſchahs uſ dſihwi baſnīzis
torņi, koš zaur ne iſmanigu apeeſchanos ar uguni
bij aisdedhees.

Seemeln-Amerika. Jaunais prezidents Ar-turs, kas eefahlumā folijahs staigah pā prez-identa Garfielda vēhdahm, fahzis savu politiku lehnam pahragosibt.

Gefahkumā wiſch patureja wiſus Garfielda ministruſ, bet tagad jaw fahk daschus no amata atlaift.

Telegrafo finas.

Berline, 10. Dezembri. Ali Nisam-Pascha at-
rodahs tagad Berline. Wina usturefchanahs
Berline fazehlufe pee awisehm daschadas domas.
Daschas awises domā, ta tifshot Austrijas-
Wahzijas-Turzijas nolihgums nolihgts. Kā
rahdahs, tad schahdahm ispaustahm domahm
trubkst pamata.

[Dublina, 8. Dezembri. Irlandē fastahjuschs
nemeerneelu feewefchu fabeedriba. Schi fabec-
driba no waldibas puses atsūhta par pretliku-
miga un tapehz tiks apspesta.

Londone, 8. Dezembrī. Boltonā bijis raktuves sprahdseens (eksplozija), zaur fo 40 cilwei fawu bishwibū saudejuschi.

renze tapa notureta 24. un 25. Augustā Matīschōs. Konferenzi apmekleja kahdi 60 lihdsdalibneekī.

Walmeeras prahwesta aprinkim ir 13 kirspehles un 111 skolas. No schihm ir 97 pagast- waj muischäf skolas un 14 draudses - skolas. No pagasta skolahm ir 84 weenlafigas, 9 waiklafigas un 4 paplaeschinatas. No draudses - skolahm ir 5 weenlafigas, 8 waiklafigas un 1 paplaeschinata. Wisfas skolas kopā strahdā 143 skolotai. Behru flets, fahlot no pilna astotā gada līdz eeswehtijam laikam, ir 8180 sejni un 8570 meitenes. No scheem baudīja mahju-mahzību 5616 beheni; no skolas waldehm tāpa pahrbauditi 4801 behens, un 725 behni atrawahs no pahrbaudischanas. Pagastu- un muischu- skolu skolēnu skaits bij: 2436 sejni un 2487 meitenes, no kureem 916 behni bij labi un 458 wahji sagatavoti preeskī skolas. Rā skolu beiguschi tāpa atlaisti 224 sejni un 244 meitenes. Draudses - skolas apmekleja 532 sejni un 240 meitenes, un no scheem skolu pilnīgi nobeidsa 38 sejni un 12 meitenes. Repetīcijas jeb atfahlschanas skolas bīg pavīfam 2306 sejni un 2392 meitenes, un tāpa-eeswehtiti 962 sejni un 757 meitenes, no kureem 803 sejni un 757 meitenes bij skolas kurfi pilnīgi nobeiguschi. Wisi skolēni bij kopā nokawejuschi: 29 tublīst. 594 aissbildinatas un 5468 ne-aissbildinatas deenas. Repetīcijas skolēni nokawēja 2453 aissbildinatas deenas un 2371 ne-aissbildinatu deenu. L. U.

No Chrgku apkahrtneš. Wasara, tad fauns bija wiſas malas isbedsinajis, tad nebijsa zeribas mairs badam isbehtg. Tomehr Deewstahs leetas tik ahtri us labu greeſa, ka aif brihnumeem apmulsam. Sahka leetinsch liht un laufi azim redsot atdsibwojahs, ka ar wasaraju waran pilna meerā buht. Ja lahd's gudrineeks tai faufaja laikā nemtos laudim eestahstiht, ka ſchi wasara tahdus auglus isdos, tad tam gan neweens netizetu, lai wiſch teiktu fo teikdams.

Tagab wiſu klektis ſawabkuſchi waram ſlaidru pahrfatū redfeht par ſchib ſafaraf augkeem. Vehz taħda pahrfata ſchi waſara gandrihs augligaka nela pagahjuſcha. Wiſpahrti nemot ruðsu un feena gan ir mas. Bet to teſu ir waſarajas un kortupeku wařak peeaudſis, kaſ tuðsu maſunu ſpēlħ atpiſdiht. Linus war peeſtaſtih pree wiđuwejjeem. Uſnahza ari fchoruden ſtipr̥s ougſtums ar ſeemu, bet tam nebijsa ilga muhscha. Vehz tam paſtahweja ilgaku laiku atkal leetainis wiđuwejjs laik; jaour ko wehl daudſi eesvehja ſawus Iopinus gañds raidiht. Jeſti flapja laika deht iſbraukt, flifti; kuru deht ir gruhta prezeg noweſchana. Sagli ari neſtaħw bes darba, bet d'siđ ſchur un tur ko uſlauscham un nosogam. Ta par peemehru tiſa weenam faiinnekkam veelclama kambarischa pa muhrs uſlatiſt un wiſs peens ar ſweeſtu libd̥s 40 rublu weħħtibā iſſagħts. Schos wiſi dehn̥e par tſchiganu darbeem. — Sche man atkal ja kerahs pree brihnifchanahs, par tſchiganu peetu reſchanu Ħṛgħtu robesħha. Kahdus darbus tſchigani ari turpat Ħṛgħtu robesħha paſtrahd̥a, to lgi redsam no ſchi weena peemehra.

Pawafari St. fai'meeks loneja weenu zilwelku us nedelas, lai winam us upites schagarus sa-
geht preeksch seemas wajadisbas dedesinachanai. Schagari par pawafaru iskaltuschi un atahls
pkawā no-audis, bija tschiganeem patihkama weeta. Nebija ari ilgi jagaida, bet tuhslit pehz
Ehrglu Behctula, tirga fanahza "Alla-Mahr-
schuka" puls ar 10—15 firgeom, tahu 50
un waitak dwehfetu, un nedelu dsibwodami no-
ganija plawas atahlu un fadedsinaja fazirstos

schagarus. Ustrunati: waj scheem brihwiba tik drofchi dñishwot? atbildeja: ka efot tos schagarus un ylawu libds rubenam isrentejufchi. Ylawas un schagaru faimneeks weenu wakaru no dsirnawahm pahrbraukdams peegahjis pee tschiganeem var tahdu appostishanu bahrees; kuru tad ari tschigani, pa godam apstahdamees rinki, nomihufchi no galwas libds kahjahn gluschi flapju. Bar to laiku „mahtites atkal istihrij miltu wesumu. Saimneeks no tschiganeem waka tizis aibrauz raudadazns us mahju. Tschigani otrā deena aibrauzza gluschi meerigi projam.

Schahdi tschiganu stiki naw retti. Pehz tam
atkal otra faimneeka dasa mahiodami fabaroja,
tam pascham minetam faimneekam gandrihs wisu
feena laudsi.

Waj scho dsirdot naw satram jabrihnahs par tahdu tschiganu pahdrofchibu un par winu peeturefchann? Leefcham schahdus darous ir grubti panest! Waj pagasta waldiba un teesa ari tschigapus aissstahw — nesinu. Bet ja laudis winu nepeeturetu un zeefchak ar wineem apektos, tad gan tahdi darbi newaretu notilt. Grards.

If Limbaſcheem. Scheeenes „aſdewunu un krahjuma-kafes“ statuti preefch ne ilga laika no ministerijas apstiprinati un fchē atſuhiti. Sa-faultā general-fapulzē eegeltā direkzija fastahw if fchahdeem fungem: aptekara Kruhſes, tir-gotaja Guſlawſka, notara Kruhmina, fabrikanta Thiela un tirgotaja G. Kaupina, ka direktoreem un konsulenta Leppenowes, ka rafstu-wedeja. Darifchanas drihſumā tiks ſahktas. — Lautſhu ſkaitifchanā laikam gan daschi ſcheeenes Lat-weefchi uſdoſees par Wahzeefcherm. Behz fa-dſihwes ſtahwokla tee balami diwās ſchirkas un protams: tahdōs, kuri zaur augſtaku. Wahzu ſkolu apmekleſchanu ſaudejuſchi fawu ſirdbay-ſinu pret paſchu tautu, un tahdōs, kuri nefa-prachanas deht grebko ſchini leetā. Schee pehdejee dſihwo tanī pahrleeginaſchanā, ka wi ni elementarfkolā uſ to deefgan fagatawoti, un zaur wahzifku deewgaldu mahzibu pilnigi par Wah-zeefchēem palikufchi. Wiewairak tahdu atrodahs amatneeku un tirgotaju kahrtas. — Zihni starp Wahzeem un Latwejem ſchē nenoteek pee zelſchanahm. Latweefchi atrodahs leelā mehrā neween pilſehtas ſwarigojōs amatōs, bet teek ari par muſes preefchneeleem ewehleti, ja wi ni tik upure fawu Latweetib, Wahzeetibai par labu. Deemschel to dandſi wehl dara. (V. W.)

No Madleenas. Rahbs J. Steebra kā
raksta „Selbstkri Westnīkam“ № 11 pahrt tu-
reenas schuhpošchanas stahwolli schahdi: „Wal-
diba tagad sirdigi puhlejabs ap dserfchanas ma-
finašchamu. Buhtu toti wehlejams, ka ari muhſu
Baltijas peekaste, kas tilpat ſmagi zeefch no
ſchi launuma, netiktu iſſlehgta no gaidameem
pahrgroſſijumeem dlerfchanas ſinā, ta tas zaue
weetigo muichneku tihloſchanu alasch mehds no-
tilt daschds zitds gabijumds. Muhſu „toti ap-
ſwehtitā“ Baltijas peekaste dſehreenu eetaifes
us ſemehm peeder muichnekeem ween un tee,
iſſleetadami ſcho teesibu few par labu, ir eerih-
kojuſchi dſehreenu pahrdotawas wiſās eefpehja-
mās weetās; tapehz ari pee mums ſchuhpiba
pahrleku attihſtijufes. Tas peerahdahs zaue
to, ta pat us maſakeem zeileem atrodahs frogi,
ne retaki, ta trihs werſis weens no otra. Bet
neween us zeileem, ari wiſur, tur tik laudim fa-
eefchana, tur atrodahs frogi ar dſehreenu pah-
rofchanu, par peemehru: pee ſtrahdatawahm,
dſirnawahm, pagasta waldibas nameem un wiſ-
wairak pee lutertijigo baſnizahm. Ta pee muhſu
Madleenas baſnizas ir tſchētras milſigas dſeh-
reenu pahrdotawas, no kurahm weena mafka

1000 rubl. rentes; pee mums war atraßt wehl wairak frogu ap weenu paſchu baſnizu. Tahdā wihsē pee mums schuhpiba atrodahs ſeedoſchā ſtahwolli, kamehr laudis azim redſot wairojahs nabadsiba, walſts un ziti parahdi, ſahdsibas, ſlepkaſibas, ſirgu ſahdsibas un pa leelakai datai wiſam tam par eemefli — pahrleeziga ſchuhpochana. Pa ſwehdeinenahm laudis ſchuhpoo frogōs libds wehlai naaktei pee muſikas un dan-tſcheem, bet ſirgu ſagleem tad wiſu derigakais laiks nosagt ſirgus, peeſeetus ap frogu, kas ari teek ifſdarits ar brangu fekni. Gadahs-pat, ka peedſehrees libds neſpehjai ſenneqinſch brauz nafti no frogā us mahjahn, gadahs pretim ſirgu ſaglis, iſwel peedſehruſcho iſ wahgeem un aifbrauz projam jeb iſjuhdſ tilai ſirgu, atſlah-dams ſenneku it meerigi gulofchu wahgōs jeb kamanas.

Behz manahm domahm naw labaka lihdsfekla preelsch dserfchanas vamasinafchanas; kā: vamasinah dsehreenu pahdotawas, dsehreenu tiefgoschanas teefibas atdot pagastu waldehm un pa naktim tirofchanu ar dsehreeneem pawifam aisleegt. Tagad frogi peeder muischnekeem ween, bet tas naw taisni; jo, kād semneeli fawas leekas fapeizinas padser frogā, kād loti taisni pagechreht, lai semneeli pagasti baua ari tos labumus no frogem. Muischnekeem war atstah dsehreenu pahdroschanu leelumā is brandwihna dedsinatawahm. Krogus waretu isdot wairakfolschanā us renti sem waldbas usraudibas, lai nepeeliptu kahdi rubki per daschbas lipigas kēpas. Genahkamus no frogem, drofchibas deht, waretu nodot ktona rentejās, kūr jo drīksi faktrohtos milsgs kapitals preelsch bada gadeem un daschahm nepeezefchamahm waja-dsibahm." (B.)

No Sansnejas. Scho es zeenitai redakzijai
luhdsu, dekt manas webstules papildinashanas
"Mahias Weesa" 41 numurā ušnemt.

Muhſu zeenits leelakungs E. v. Kreusch fawā
50 gabu nodſihwoſchanas deendā ſauſnejō, pa-
fauza uſ muſchu kahdi peezi faiſneeki, un teem-
draudſigi, dſili aifgrabbdameem wahrdemeem iſ-
ſtahſtija fawu dſihwoſchanu toſ 50 gadōs.
Sazija, ka ar maſu rozibū eſot eefahzis,
bet zaur Deewa valihsibū eſot tak tilk taħlu-
tizis, ka tagad eespehjot pogastam maſu valihs-
ibū paſneegt. Katriſ faiſneeki uſ „aſmites“
dabuſchot parahda ſibni preeſch nahloſcha rentes
termina pawafari 25 rublus leelumā, — diwu
aſniſchu faiſneeki ſinams dubulti. Parahda
ſibniſ tadehl dodot, ka daschs warbuht ſtaidru
naudu dabujis, warot to neleetigi iſtehreht, zaur
ko paſcham pawafari rentes truhkums jaređi.
Beigās wiſus peezus laipnigi pee fawa galda
ar wiħnu un fchnapſi pameeloja, — fur laimes
wehleدامی jaŋku brihtinu pawadija lihds atlai-
ſchanai. Nepalika ari ziti beſchā, bet nahloſcha
ſwehtdeena katriſ faiſneeki 8 — 10 pudeles
hairscha dabuja nobſerſchanai.

Bet kas par brihnumu! Leelskungs latram kwihti dod 25 un 50 rublu, bet mahjas pahraghjuſchi, taħs atrod otru tik dauds. Tilai reteem, jaun-eenahjuſcheem fainmeeleem taħs atrodahs, kà fajtaz.

Teesham pagastam weenā gadā no leelkunga
leela dahwana. Kopā par luteru pagasta skolu
wezifchu pensiju un faimneeku prehmijahm libds
7000 rublu. — Angra laime tam!

Sauñejetis.
Selgawā, kā iš „Mit. Ztgas“ redsams, ir
fastahdiujusčahs tribs pilsfehtas wehletaju komi-
tejas un iſtudinajusčas fawus kandidatus preeskā
III. klases. Beezi kandidati ir uſtahditi no

wisahm trim komitejahn, proti: Dr. Behr,
stahthafts Pezet de Corval, bankeeris L. Lew,
rahtskungs J. C. Reichmann un rahtskungs J.
Waldowfsky. Latweeschi, lä rahdahs, furahs pee
otras komitejas, jo tahs listē atrod wiswaitek
Latweeschu kandidatu. Trefchä gandrihs wisus
fawus kandidatus (20) ir ismeljejuse is pirmo
diwu komiteju listehm. — Zelschana III. klafē,
lä sinams, bīja zeturtdien 10. Dezembrī.

Kuldiga, kuras eedsihwotaju skaitls tagad us
6 tuhilst. pee-audsis, ir skolu sinā labi apgah-
data. Kuldigas gimnāzijas kreetnahs mahzibas
ir pašīstamas wišā Balītā. Direktors, Būtt-
nera lgs, ūheit is Mīgas atnahādams, ir mah-
zibas eewedis daschas teizmas pahrgrossīshanas.
Schogad atlakhtabs 6. klasīgahs feeweschu kahr-
tas gimnāzijas mahzibas ir tahdas, kā retā kahdā
zitā skolā kursemē. Ari pilsfehtas- jeb ap-
rīnka-skola pafneeds jo kreetnas mahzibas.
Inspektors, Medera lgs, kas jaw Īchrpātā ti-
zis pašīstams kā uszītīgs skolotajs, ir Kreevu
walodai pefschēkītris plafchu mahzibas-nodāku,
kura muhju jounelkeem wišpahrigā kara-deenašta
deht nepeezeesfhami wajadīga. Kuldigas Po-
lōwa beedribas Kreevu skola ir fawu pro-
gramu pahrgrossījusi tahdā wihsē, kā nahlofchā
gādā tilfshot pafneegta ari Wahzu walodas
mahziba. Kuldīgā wehl atrodahs 2 sehnu un
2 meitenu elementar-skolas. Weena sehnu-skola
zagatawo skolenus preeksh gimnāzijas, otra
preeksh pilsfehtas-skolas. Bes minetahm sko-
lahm ūheit wehl pastahw trihs masakas skolas;
tāpat ari Latweeschu ķestera skola un pee pa-
fhas Kuldigas — Kalnuischas skola, kur
pirmahs klasēs skolenus Zagatawo us eestahfcha-
nos pilsfehtas aprīnka-skolā.

War redseht, ka luhkojot us eedīhwotaju skaitlu,
Kuldiga skolu sīnā nemas nestahw aif zitahm
Baltijas pilſehtahm. Skaut tik Kuldīdsneeki ari
arweenu jo waitak atsīhtu skolas labumu un
isgħiħtibas fwaru un nepekusdami nestu pat
wiśleelakos upurus, pafneegami fanweui behe-
neem fraktnu mahżiġbu un isgħiħtibu, — scho
zilwezes aqsta klo manti un bahrqako pehrl!

(L. II.)
Kahds wahrds par uguns.-breesmohm. Par
scho leetu „L. II.“ dabujuschas schahdu sinu:
Weenumehr laikrafti atnaf finas, gan no pilse-
fehtahm, gan ari no laukeem, par uguns.-breef-
mahm, tas waj nu leelu leelabs pilsefhtu dalaš,
waj ari lauzeneeleem ehlaš pahriwehrtuschas pel-
nös un dauds gadu fuhrus publinus aprijuschas
ihſa laikā. Tahdas wehſtules fanemdami, mehe
daudſtreis newikot waizajam: kapehz newareja
aprobeschot breefmas, jo beidsamā laikā wiſās
pilſehtas ectaisitas gan no waldibas uguns-
dſehſeju komandas, gan ari fawwalneeku uguns-
dſehſeju beedribas? Eemefli preekſch tam war-
buht daschadi; bet daschu reiſi warbuht ari tas
eemeſlis, ka uguns.-dſehſeju komandahm un faw-
waligo uguns.-dſehſeju beedribahm azumitili
truhka apkerigu wadonu. Tapehz jagahda, ka
wiſs preekſch uguns.-breefmu aprobeschotchanas
ir weenumehr kabrtibā, bet wehl jo waitak ja-
gahda par to, ka uguns.-dſehſeju wadoni naig,
apkerigi un kreetni wihi; jo winu rokās stahw
neween muhsu manta un weſeliba, bet pat
dſihwiba.

Kahdu nelaimi noivehrſch breeſmu brihschöſ uguns-đſehſeju beedribas naigi wihi un wihi ſteetniſ wadonis, peerahdiſchu ar ſchahdu notikumu:

Nesen wakarā plkst. 10 iszeblahs uguns
Aisputē, Bojas-eelā, nammeeka Krügera no foka
buhwetā fahnu ehlā, lura bij usglabati: lopu

chbamais, lahdas asis fausas behrsa malkas libhs
ar diwi asim semes-malkas.

No uguns-aifgrahbto ehku eeslehdha seemelös koka schogs, wakarōs, 2 aisi tikai atstatu, buhw-meistera Ratteneeka koka buhwmaterialala krahtuwe, deenwidös, tik $1\frac{1}{2}$ aisi attahku, koka malu-ehka un rihtös, kahdas defmit aisi plats fehtswidus un aisi ta eelmanā (widuwejā leelumā) koka nams Sawwakigeem uguns-dsehfeju beedribas wihereem, tapat winu wadonim, tik tad finu laginaja, kad ugunsleefmas jaw jumtā schahwahs. Bet tee, kā no weefuka nesti, bij ar dsehschameem rihleem drihs pee darba, un pehz ihja, bet gruhta puhsina uguns-breefmas tā bij sawalditas, ka deg-damas feenas wareja ahrihdt un baikus galigi nodsehst.

Għekk tani pilsfeħtas dalà beesi ween fu-
buhwetas un wifas no koka; ja nebuhtu kreet-
neem dseħżej ġidew ħixx apdusch u għalli
ta' no Alisputes guletu f'him brihsam leela
dalà velnhos. Tapēhż meħs issakam fir-fnigas
patejżibas ugħuns-dseħżeju beedribbas wiħreem un
winu sħiegħlam un ap-kċetigam wadonim G. Wie-
denera fungam.

Jelgawas-Bauskas dselsszela projektu pahrspreeda 5. Dezembri noturetā Jelgawas aukzio-naru sapulzē. Sapulze pilnigi veekrita pro-jeektam, un direkzijai weenbalfigi dewa pilnvaru, Jelgawas dselsszela beedribas wahrdā no val-dibas isslubgt konfesiju preeksfā Jelgawas-Bauskas dselsszela. Mineta linijsa buhs 38 werstes 213 ašis gara, ees zaur Dobeles un Bauskas ap-rinkeem un beigfees pee Bauskas pilsfehtinas, kura atronahs Mehmeles un Muhfes upju schehli, kur tiks ūveenojahs weenā upē, Leel-upē. Pirmā peeturas weecta buhs Ledini, 3 werstes no Jelgawas, tad 8,64 werstes tahlak Sefawas (Frank-Sefawa) stanzija, 8,87 werstes tahlak Jaun-Swirlaukas, 10 werstes no tureenes Rundales un 7,89 werstes tahlak Bauskas stanzija. Par starpu stanzijahm, peeturamahm wee-tahm isredsetas tahdas weetas, kur semes jeli wišwairak fatek lopā. Bauskas bahnusis nahls pee pašča leelzela $\frac{1}{2}$ werstes no pilsfehtas, pee ta leelzela, kas no pilsfehtas zaur Bauskas pilsmuischu wed uſ Scheimes pilsfehtinu un kas drihsumā pahr Muhfes upi dabuhs stipru tiltu, kā eekfleectu ministerija to jaw nospreeduse. — Scha faru dselsszela buhwe apreklinata uſ 27,954 rbt. 3 kap. par wersti, jeb pawifam wefelu milsonu rublu. Scho summu Jelgawas dselsszelas beedriba grib ūdabuht zaur obligaziju isdofchanu.

Tehrbata, lä eelsch "Row. Br." lasamä, Latveeschu un Igaunu studenti nodomajuschi dibinaht fawas korpocajijas, tahdas paščas, tahdas Wahzu studenteem, bet newarot dabuht atkaujas.

Tehrbatas Igaunu rakstneezibas beedriba, kā „B. B.“ vēž „Sakalas“ raksta, noturejušē 13. Novembrī sapulzī, kura bijušē leeliski apmeklēta. Presidents C. R. Jakobsons atklājis sapulzi ar runu, kurā tas dewis ihſu un ūlaidru pahrskatu par minetas beedribas mehrekeem, zenteeneem un darbeem desmit gaddos, lāmehr ta pastahīv. Tad presidenta weetnieks Dr. M. Weske, dewis pahrskatu par beedribas darbeem vēhdejā laikā un finojis, ka jaunā preeslīdzība 10 gadu laikā eefektivitātā sāk-

matas zauri skatijuse un no tām 7 peeneh-muse sem beedribas redakcijas un wahrda; tābē efot: Dr. Weske „Somu walodas mahziba II. dala“, J. Jörwa „Bezas pafakas“, Kurila „Rakstibas mahziba“, Raudķepa „Gudribas bildes“, Jakobsona „Banemuines kļeses flanaš III. dala.“ Tūlka „Tīšķas mahziba“ un Kurila „Rehkinu grahmata.“ Pehz tam stud. theol. J. Būschmanis turejīs eewehrojamu runu par dabu un kulturas wehsturi. Tad J. Tūlka īewis finas par beedribas biblioteku un muzeju. Bibliotekā atrodotees 566 grahmatas un muzejā 458 wezas naudas un wairak daschadu wegu leetu. Sapulzes deenā tikuschas wehl dāhwinas: 107 wezas naudas un wairak zitu leetu, to starpā weenas bruneneku dzelss brunas. Sapulze nospreeduše, wezas leetas un ihpašchi ari wejus apgehrbu mudulus sahkt rubpigi kraht, un eewehrojamas pat par naudu vikt, jo tāhs netiktu dāhwatas. — Pehz pusdienas stud. med. N. Sördē turejīs garaču runu par azi. Tad tikuschi wairak nela 300 jaunu beedru ušnemts, tā ka beedribai efot tagad pah-rak par 800 beebri. Par konsistorijas padomeeela Willigeroda runu Widsemes sinode, kura tas Igaunu un Latveeschi beedribas par sozi-aldemokratiskam dehvejīs, sapulze nospreeduše — augstai Waldbai eefuhtiht luhgumu rakstu, lai nemtu beedribu Sawā fargatħanā, pret tāhdahm saimofħanahm, zaur fo zits nekas noteekot, kā weenas tautas un kahrtas faribdi-schana pret otru. Scho luhguma rakstu ja-stahdiht, sapulze usdewuše presidentam. Tad Dr. Weske runajis par wahrdu galotneħm, Igaunu tautas dseesmās, daschas itin jaunka jaunlaiku tautas dseesmas preeksfħā lasidam. Daschas no fħiħm dseesmħam tiflshot ušnemtie nahkamā beedribas gada grahmata. — No preeksfħneezibas pufes tizis sapulzei waizata, waj nu wehl mahzitojam Turtum, pehz tam kad tas is beedribas isstahjees un faww wahrdu liħi ar ziteem isstabju schamees preeksfħneezibas loq-leem parakstijis finamam rakstam buhtu goda-beedra gods peedahwajams un pateizibas rassie pefuhtams? Sapulze u to atbildejuše ween-balfigi: Ne! — Pehz tam, kad wehl dasħi masak eewehrojami darbi tikuschi isdariti, prezidents fleħdsis sapulzi fir-snigeem wahrdeem, ih-pašchi jaunakos beedrus u braħligeem darbeem apswiejinadams. (Par 14. Novembri jauni nofwineteem Ig. rakstu beedr. 10 gada-fwejt-keem „Sakala“ fola turpmak rakstħiht.)

No Somijas rāksta „Eesti Postimeesam“ ka pehj pehdejās lauschu skaitishanas Somijas eedishwotaju skaitls bijis 2,025,000, to starpē 1,730,000 Somu, 285,000 Sweedru, 7000 Kreewu, 1400 Wahzeeschu, 1000 tschiganu un 600 Lapeeschu jeb Lapu. Gimnasiju efot tu 12 ar Somu mahzibas walodu (no tahn waldiba usturot 4 un privatpersonas 8), 13 ar Sweedru mahzibas walodu (no kuraahm wal-diba usturot 11 un privatpersonas 2). Do-schas no schihm gimnasijahm efot trihs- un daschas tschetreklasigas, un mahzibas laiks tajās 8 gadi. Bes tahn Helsingforſā efot weena Kreewe un Vibborgā weena Wahzu gimnasija, kuras avas teekot usturetas no labprahätigahm dahwo-nahm. Augstaku meitu ſkolu Somija efot 11 ar Somu mahzibas walodu (visas, zaur lab-prahätigahm dahwanahm dibinatas un usturetas) un 7 ar Sweedru mahzibas walodu (ar valste naudu usturetas). Bes tam tur efot wehl daudz Sweedru meitu-ſkolu, kuras teekot usturetas zaur labprahätigahm dahwanahm, diwas augstakas Wahzu meitu-ſkolas. Zitu ſkolu Somija efot

1 politehnika Helsinforfā, kuru valsts kafe usturot, 2 techniklas realskolas, kuras Sweedri usturot; 12 Somu un 8 Sweedri diwi-waj tschetrklasīgas realskolas, pa leelakai bākai no pilsfehtahm un valsts kafes usturetas, 7 kug-neezibas skolas, wifas no valgs kafes usturetas; 1 kadetu skola; 4 kurlmehmu skolas; 2 neredsfigu skolas; 4 lauschnu skolotaju seminari; 1 meschkopibas skola; 2 augstakas un 7 semiklas semklopibas skolas u. t. t. Scho leelo skolu flaitu eevehrojot, war noswehrt, ka Sōmijas eemihkneeki wifadā sinā ir attihstitti laudis, un tabdi wini ari teeschan ir.

"Latweeschi is Rastromas gubernas. „Mahj Weefis“ ari pee mums aif Wolgas džihwoda-meem Latweescheem atmabk, un preeku leelu pada, kad ko no džimenes pastahsta, tapat ze-rejam, ka tauteeschi nenems launâ, kad „Mahj Weefis“ ko no tablumneekem stahstibz.

Latveeschi Rastromas gubernijā dauds wairak par 200 nebuhs, Widsemes Latveeschi wiſi no Zehfu kreisē 1864. un 1865. gadā nahukuschi. Kursemes Latveeschi no Dobeles aprinka drusku kahbus gabus wehlaku. Widsemes Latveeschi gandrihs wiſi muischaſ no pirkuschi, daschi weeni ar ūavu familiju, ziti ari wairak weenojuſchees kopā, trihs waj tſchetas familijas pirkuschaſ weenu muischu, paſchi brahligi dalahs; ziti ari no Kreewu muischniekeem rente ūemi, waj ari wiſu muischu, gan dauds lehtaki kā Widsemē, ziti ari brauz kuptschodamees pa Kreewu tirgeem, no Kreeweem ſapehrl audellus, wilnu, fehnēs, ſwerstu, taukuſ, lopu un daschadas ſwehru ahdas. To ſapirkto pregi waj nu pahrdod ūeela-keem Kreewu kuptſcheem, waj ari paſchi pahrtſtelle Maskawā waj ari Peterburgā un zaur tahdū kuptſchotchanos bagatoli paleek par teem Latveescheem, kas ar ūemes ſop ſchanu ween puhlejabs; — bet wiſi ir labi pahrtkuschi, kā ſakot, labi pa-ehduſchi. Šis 1881. gads mums Rastromnekeem pehz lauku augleem gluſchi tabds vats kā Widsemē. Rudsi pehrnajā gadā no ūneega puhdejti bija puslihds labi; wa-ſaraja bija laba; ūeena valnapi. Kreewu ar Latveescheem eelsch ūadisbweſ ir draudſigi; daſcha laba meita ir iſgabjuſ ūec Kreewu wihra, un ziti Latveefchu puſchi ir apnehmuschi Kreewu meitas par ūeewahm. Par rupjeem grehkeem un ūabdisbam naw ko ūeblootees.

Tahda ir ta laiziga dñshwe schini pafaulē Kastromas gubernā, bet „Mahjas Weesīs” stabsta, ka Widsemē skaitas favulzēs noteikot tschettihalsigas dseedašanas behrnu-fwehtķos, bībheles-fwehtķos, kapfchats-fwehtķos fwaiditi dwehfelugani Deewarakstus, laidri ißstabsta. To lafot ejis ar asarahn pildahs — bet ko dariht, tas wiss mums trublikst.

Lutera tizibas Deewa nams gan Kastromas
pilesehtā atrodahs, bet tanī Deewa wahrdus,
til wahzifki dahuhn dsirdeht, pats mahzitajis
dsihwo Jaroflawas, pilsehtā, 60 werstes no
Kastromas. Latveeschu walodas winsch nemahs,
tadeht Latveeschu waloda ar faveem draudses
behrneem newar farunatees. Par gadu reis
winsch pee mums abrauz muhsu kreis-pilsehtā
Galitschā 180 werstes no Jaroflawas un tai
deena ari jaw wiſi Latveeschī newat fanahlt,
zits ir 60 werstes tabku no Galitschā un to
deenu nemas nedabuhni finaht. Raut jel skolotajis
bijis, kas mahzitaja wahrdus pahrzeltu latviski!
Tā nu sawus truhkumus „Mahjas Weefam“
stahstijuschi, luhdsam, waj „Mahjas Weefis“
Baltija ne-atrastu lahdu dwehfeli ganu, zeen.
Lutera draudses mahzitaju, kām sirds eeshchlo-
tos ari par tahdahm avim, kas no kuhts i-

behgu^{ch}as, atbrauktu muhsu kreis-pilsfehtā Galitschā! Aptekara fungs ir Wahzeets, prewina laba pee-eeschana. Kahds preeks tad buhlu kad pehj 17 gadeem reif Latweeshu walobā dabutu Deewa wahrdus dsirdeht, un muhsu jau-nelkus pahrlausitu. Zela naudu winam gan mehs sadotu — ja ari tas newaretu notilt, tad tak kahds skolotajs nahktu, kas tak Lutera draudses melsdijas muhsu behrueem mahzitu, ja tas waretu notilt, tad luhdsam „Mahjas Weesi“ par to sinot.

Baleefam gaibidami

Rastromas Latweefchi.

Peterburgā tagad jau uſſahkti ſkaitiſchanaſ darbi. Škaitiſchana ſtahw ſem statistiſkas zentraſkomitejaſ direktora, geheimrahta P. P. Ŝemewoja un uniwersitetes statistiſkas profeſora un viſeſhtas waldes ſtatistiſka ſantora wadona, J. G. Janfona, wirtſwadiſas. Dauds weetā ſkaitiſtai atrađuſchi preteſtiбу; jo laudis domajot, ka ar ſkaitiſchanu faweenoti daschi naudas noluhki, un leedsotees, dot wajadſigas atbildes, tā ka pat poližija bijuſe jaſauz apliħqā.

Peterburga. Valstspolīzijas nodaka preeksch politiskām noseedišibam gada laikā issluhkojuše gandrihs 1500 prozeses. Dauds prozeses bij zehlūchahs zaur denunzioziju, waj nu aif atreebschanahs, waj aif ziteem eemefleem. Denungianti tiks fauktī pēc atbildibās.

Kara ministerija dříhsumá isdöschot nosojumus pat reserwas wirsneeku kora dibinafchanu. Zaur zaurim nemot fchee nosazijumi loti preefleenotees tahdeem pat nosazijumeem kā Wahzijā. Vihds schim Kreewijā nebijja reserwas wirsneeku; ja iszehlahs karfch, tad aktiwo wirsneeku pulku papislinaq, ar is deenasta issstabjuschamees wirsneekem, kuri labyräftigi peeteizahs; ta tad kora pahewäldei meera laikos nebij eevebjams noswehrt, zif wirsneeku tai buhs kara laikos. Zaur jaunajeem nozazijumeem tas buhs zitadi.

Tautas apgaismoschanas ministerijas budschetu rewideerejot, finanzministers un walstskontroleers zehluschi preekschā, atzelt kuratora valihga amatu pree universitetchm. Bet ta ka apgaismoschanas ministers tam pretojees, schajautajuma isspreeschana, kā „Poradoks“ fino, nobota walstis padomei.

Leetprateju spreedumu gala isnahkumi schuh-
poschanas jautajumā ir schahdi preefchlikumi:
1) pahrgroſht pastahwoſchos likumus par dse-
reenu pahrdotawu atklahſchanas un flehgſchanas
teſibū; 2) atlaut, eerihlot komunalas (draudes,
pagastu) dsehreenu pahrdotawas; 3) pamaſinabt
dsehreenu pahrdotawu ſtaſtu; 4) atlaut tifai
diwejas dsehreenu pahrdotawas; 5) aprinka un
pilsfehtu eestahdehm atlaut dsehreenu pahrdotawu
isbalifchanu; 6) pee pahrdotawu isdoschanas
torgeem dot preefchroku; 7) pahrgroſht pastah-
woſchas ſtrahpes par ſtipru dsehreenu pahrd-
chanas nofazijumu pahrlahpschanu; 8) atzelt
leelgrunteeku propinazijas (brandwihna dedſina-
ſchanas un alus bruhweschanas) teſibas robe-
ſchu gubernās; 9) teem ſchihdeem, kuri peeder
pee kalmudisti ſektes, leegt tigtočes ar ſtiprem
dsehreeneem, tā pilsfehtās, tā fahdſchās; 10)
pahrgroſht pastahwoſchos nofazijumus par alus
bruhweschanas teſibū un par alus pahrdoschanu;
11) weetigajahm aprinku un pilsfehtu eestahdehm
dot leelakas teſibas dsehreenu pahrdotawu flehg-
ſchanā. Bet wiſeem ſchein preefchlikumeem,
tā „Pet. Herolda“ peſſihme, nebuhs ſihmetees
ui Peterburgu, Maſkawu, Odefu, Baltijas gu-
bernahm, Poliju, Nihta- un Deenwidus-Nihta
Sibiriju, Turkeſtanu un Kaukasiu.

Kijewa. Brandwijnfirgotaja Popandopula

pagrābōs nesen cēlausūtchēs sagli, nosaga tūt par dascheem ūmits rubleem brandwihna un paglabajā to drošchā weetā. Bet pehž tam daschi no wiineem atkal atgreesahs atpakał pagrābā un peedsehrahs tur tā, ka aismiga un otrā deenā is falda meega tila istrauzeti no polizijas un ūnams apzeetināti. Nosagto brandwihnu da-buja rokā, tā ka wiſa flahde tilai saglu iſdser-tais brandmihns.

Firstam Dondulow-Korsakowam, Kaukasijs
pahrvaldneeka amatu usnemot, wajag, kā „Now.
Wr.“ raksta, fataisitees us missa darbu. Kau-
kasijs pāra stingru, pamatigu lihdseklu, ja grib
fahrtigi eegrositees un ar felmi pastahweht.
Wina weselu gabu-simteni jaw ūhsch Kreeviju,
— gan laiks, atstaht fcho ūhdeja lomu un jaw
fahkt atlīhdsināht laħdu prozentu no miljarda
kapitaleem, kas preeksch winas istehreti; laiks,
kaut ori simtai datai no sen bīrdamahm fla-
lahm frāħsebm pahr Kaukasijs bagato dabu,
pahr semes brihnischlīgo isħewibu u. t. t., reiħi
dīħwē israhħditees par taħdu un paſneegħt Kree-
wija laħdu datku no fawahm bagatibahm.
Laiks Kaukasijs atstaht, laħdas maqpaħstamas,
taħlaš maleenās lomu, maleenās, kas ar Kree-
wiju til ko kopa turahs zaur to, ka winā top-
turets leels flaitls saldatu un eerehbnu un ka-
katru gadu turp fuhta miljonus Kreewu naudas.
Kreewijsas walsts telegrafu walde 1. Jan-

wari 1881. stahweja 81,190 $\frac{3}{4}$ werstes ar
151,047 $\frac{1}{2}$ werstes drahts garumu un 1157
stanzijahm. Privatpersonahm peedereja 372 $\frac{1}{4}$
werstes ar 610 werstu drahts garumu. Cerehdni
tanî laikâ pawifam bij 9200, kuri algas da-
buja 3,535,690 rbf. Skaidra eenehmuma
1880. q. bij 2,028,018 rbf., no kuras summas
740,232 rbf. 34 kap. islectaja preekch buhwehm.

Wheemes finas

Spanija. Biseem par brihnuma nesen Santanderas pilsfehtas biskaps pafludinajis tureenas katedralbasnizā, leelam vulcam tauschu klaufoes, leelos lahestus par trim brihwprahrigahmawisehm, to redaktoreem, libdsstrahdneekeem, drukatajeem un lasitajeem. Pee tam winsch isteizis, ka uskraujot leelos basnigas lahestus newis aīs eenaida jeb atreebibas, bet aīs mihlestatibas un schehlsfirdibas. Wehlak tad ari ziti basnizlungi, kas Santanderas biskapam padoti, pafludinajuschi minetus lahestus fawās basnizās. Bet zit wifai sapulzetei tizgee bijuschi pahrlcezinati no lahestu pareisibas un spehla, tas nosfahrstams no tam, ka wini, lahestus iſhauſiſhchees, dewuschees ruhldami un duhldami iſ basnigas ahrā un lai parahditu fawu pahleczinashanos, pītuschi aisleegtahs awises, tā ka to peetruhjīs-Breemigo lahestu zehlons efot schahds: Santaderā efot diwas wegu pilu atleekas, kurās waldiba eeriktejuſi kasarmas. Bet pilsfehtneeki luhgufchi, lai atdod wineem pilsweetas preefsch buhwgruntemh un folijuschees, par to usbuhtweht jaunu kasarmu. Biskapam turpreti ari patikuſees weena pilsweeta, un winsch pratiss leetu tā eegroſiht, ka senakā Kanowas ministrija atraidiļuſi pilsfehtneeki luhgumu un apfolijuſi biskapam atdot par welti weenu no pilsweetahm. Brihwprahrigahs awises fazehluschaſ schahds leetas deht leelu trokñi un galu galā tagadeja Sagastas ministerija atnehmuſi biskapam doto folijumu atpakal. Protams, ka biskaps dabujis schai strihdā no brihwprahrigahmawisehm dsirdeht daschu nepatihkamu wahrdū, un tā tad winsch tahm lahdedams atdarisjs.

Seinet-Amerika. Presidenta Garfjelda sleg-
kawa Gito wehl ariveenu naw noteefats, un-

Amerikaneeschi jaw fablot palist nepageetigi un no wiham semes malahim atklanot pahrmefcha-nas teesas preefchneekam, kas atkaujot prozefta nowilzinaht un neprotot aiskawehit, ka Gito wiham pavales preefchā til beskaunig leelabs ar fawu noseegumu. Ta par peemehru wihsch teesas preefchā istelis: "Viju gudrs wihs, bet man nebija flawas, tagad man tafs netruhst! Wina nekaunigo isturahos peerahda schahdi peemehri. Leezineekam generalim Laganam eenah-lot, Gito ussauz: "Qabdeen, general, ka Jums Uahjabs? Preecajos, Juhs eeraudsidsams." Lee-zineekem kram wihsch issfaka fawu spreedumu. Ta leelak dala no teem dabu dsirdeht: "Qabs tehwinsch, bet mas swadsenu." Ja kahds lee-zineeks leezina wiham par sliftu, tad wihsch to nolama. Ne godigali wihsch isturahs pret ap-huhdsetaju. Tomehr teesas preefchneeks isskai-dro, ka newarot Gito par to ne sodiht, nedf ari lilt iswest ahrā, jo tad pebz Amerikaneeschi likumeem prozefta wairs nebuhtu likumigi westa. — Aissahwetaji pirms usdewa, ka Gito familijs ne reti daschi peederigi palikuschi traks, ka Gito tehs palizis traks un ka Gito pats ari esot traks. Tagad zaur leezineekem peerahdits, ka ihits trakums Gito familijs nekad now manits un ka Gito tehs now palizis traks; tapat ari leetas prateji, abrīti, apleezina, ka Gito gan ir chmoris, bet ne pilnigi traks, un ka wiham sapraschanas deesgan, lai buhtu atbildigs par fawem darbeem. Ta tad mas ko schaubites, ka fleykawa dabuhs fawu pelnitu fodu.

Plahpaschana.

Seite: Sibala gudr. gr. 22 nov. 33 pant.

Mehle ir muhsu meesas labakais, bet ari fliktalais lozeklis. Ta war wairak launa par-dariht, neka lops ar sobeem, rageem un nageem, ta ir mass lozeklis, bet padara leelas leetas. Leeli fugi teek no masa irlla waldditi un masa dsirkstelite aisdedina leelu meschu. Tahda masa dsirkstelite ari ir muhsu mehle. Pee dascheem ta gan ir stihwa, ka pee Mosus, bet plahpiga zilweka mehle ir lunkana ka pahtaga un eet ka pa taukeem. Mehle mums ir dota preefch tu-naschanas un ir weena no Deewa leelakahm un labakahm dahwanahm, kuras wihsch mums schkinlojis. Skahde til, ka daudsi scho teizamo dahwanu walka til nepareisti. Lai gan daba muhsu mehli likusi aif diwahm fehtahm, proti sobeem un luhpahm, un mums dewuse diwas aufis un diwas azis un tikai weenu mehli, tad tomehr plahpiga zilweka scho dabas eestahdijunu ne-eeweero; wina mehlei sivehtdeenas naw, ta rihb un klab deenā un nakti ka dsirnawas ar fescheem gangeem, tad wihsch lihds ar bishdeli dorba. Plahpiga zilweks ir ka muza ar ruhg-damu wiham pildita. Muza pahrauj stibpas spek kimenes ahrā un plahpiga zilweks, kad wihsch ko sina un to tuhlit newar ziteem par-wehsticht, tad tas wihsch fahpiga zilweks un to tuhlit newar ziteem par-wehsticht, tad tas wihsch fahpiga zilweks, bet wihsch garajā plahpaschana now koldola ne wehstis. Wihsch labprah addotu weenu ausi pret otru mehli, jaw tadeht, ka pee dascheem, kas pa weenu ausi ee-eet, pa otru ifest. Kad nu ausis newar ta aistaishit ka azis, tad no plahpas newar zitadi walā til, ka tikai behgt. Kursch gan tahdus plahpiga kaudis nepahs? Pirms tahds plahpu-meisters ko fabt teikt, wihsch arweenu ar kaut kaudu sihmi dod no fawu nodoma maniht, woj nu ekahfejabs, nosplaudahs, atfehshahs, at-

knopē drehbes jeb ka zitadi, tafni tapat ka feenas-pullstens, pirms fit, papreelsch eetschirk-stabs; jeb ka gailis, pirms dseedaht fabt, ar spahrneem paplihte. Sah wihsch nu stabsticht, tad nekersees wihs tuhlit pee leetas paschas, bet apmet papreelsch rinkus un likumus ka funs, kas walze. Pee kramas neeka leetas wihsch usturahs, un kad nu reisu ir wilzeenā, tad loi Deewa aisschir! Tas ir tapat ka kad firs ar wesumu no kalmi eefahk street, to Tu ne-ap-turesi un plahpasa no kalka nedabusi. Un kad nu runa eetu tafni pa schofju ween, lai nu tad ka, bet plahpatajs beeschi ween noktuhst purwos un mullojds, ta ka pats wairs neka ahrā neteek un Tew prahft fabt: "Ja, kur tad nu paliku?" No godprahftibas Tu us wihsch arweenu ausi klausas un daschahrt ari pa-prawi us zela, domadams, ka nu reisu tak buhs gals, bet ahu Deewin! wihsch gresschahs us eefahkumu atpalok un walsta fawu stabstu schurpu un turpu, ka kuhleni salmu pa peedarbu, wihsch rihb, kad rihb ween. Jo us semaka stabwocka tahds plahpigs zilweks stabw, jo ilgali wihsch pee kramas neeka leetas usturahs. Wihsch ir tufschha muza. Pilna nessan. Bet daschahrt fabt ari prahfti wihsch plahpah, gribedami padaid lilt fawu sivegi us lusturi, lai ta spibd wihsch, kas namā ir, pa dala ari tadeht, ka weentuli gisht. Kad tee kahdas diwas jeb trihs nedelos fawā istabā schdejuschi un tad atkal reisu nahk starp kaudim, tad wihsch mehle atkal paleek fawabada ka pee sofim, kad tafs sweschas eeraug.

Lai nu gan wihschku starph ari daschs plahpah atrodahs, tad tomehr plahpaschana mahfsla, ja to ta fault grib, peeder feeweescheem un ir wihsch aprinkim. Tihri jadoma, ka wihsch feeweeschi tojds Wasaras-scheklods kahrt bijuschi, kad ta dahwan, daschadās mehles runah, tika isdalita. Daschi mahk teikt, ka feeweescheem daba ne-esot dewuse tadeht bahrsdas, ka tafs meerigi newarot noldsht. Tadeht ari laikam tahn sobi ahtraki istriht neka pee wihsch scheem. Mehls gan teikt, ka tas nahk no nedelahm, bet laikam gan drisks no ta, ka mehle pee teem daudstreich atsidsdamahs, tos nodelde. Jo wezaks feewees paleek, jo wihsch ir plahpiga. Ihpaschi pee prastas kahrtas kaudim plahpaschana stabw leelā koplumā. Mehle eet ka abejās pufes gressigs sobens un tam triktawas newajaga. Ar fawu plahpaschana tafs eespehj katra wihsch meeru trauzebt, lai tas ar ir rahms ka kasslens. Kexabs nu wihsch pee pahrmahzschana, tad daschahrt noteek, ka feewees paleek tihri otrads. Wihsch neruna wairak deenas no weetas Zne wahrdi, bet staiga tihri ka mehns.

Plahpigeem kaudim pretim runah, prahfti zilweks ne kury netiks. Tas geld til pat ka wehju ar buhri fist jeb uhdenei feeta nest. Zil dascha laba wihsch wahrdi un gods now no tahdahm plahpu-bahbinahm bes scheblastibas, newis ar nasi, bet ar mehli nokauts. Pee tehjas un kafijas glahfitehm, kur tafs falafahs, tur ir tas tribunals, kur wihsch apfreesis teek, pat tas, ko otrā mahjā wahra. Tur teek plahpats, pafakots un kahrt peelikts, masa, neeziga leetina ka puhfis uspahs. Zil leelu preefch wiham schahda plahpaschana dara, war redscht no ta, ka tafs weenfilbigus wahrdus, it ka kad stomitos, diwi, pat trihs reis no weetas faka, un kura nu nahk plahpaschana wiham zitahm pahri, ta top kramas no fawahm draudsenehm fanemta ar atplehstu muti, ka putnu mahtite, kad ta pee fawem behneem pefkreen. Zilweks

ar smalkaku juhschanu juhtahs daudstreich zaur tahdahm newaschanahm tihri nelaimigs. Bet ko buhs dariht? Kramas newar us to kaudis, ko kaudis par to fazis, tad war aiscet til tahlu ka tehs ar dehlu un fergu pafozinā. Wihsch fawu feewu, ja wajadfigs, pahrahi, bet ar kramas newar eet teefatees un mehli is-raut, un us Sibiriju stelleht ari now eespehjams. Schē geld tilai tas padoms. Staiga fawu zeliu ta ka peenahkabs, ta ka mehnesis. Tas ari, lai gan funs to asti kustidams un ar preefch- un pakoltahjahm strahpedamees, deesin zik rej, staiga meerigi fawu zeliu tahlik un ne-leekabs par kwekschu, Dukschu, Rakschu un Tokschu reeschanu ne sinotees.

Gandris wihsch, kas mas ko sina, jo wairak plahpah, un tee kas daudsi sina, runa loti mos. Ir savrotams, ka tufschha galwa wihsch to, ko ta sina, tura par swarigu un grib to kramas stabsticht, jo wairak tad, kad tas aissleegts. Plahpataji buhs ari jaw bijuschi wezds laids, jo Jesus kalmi sprediki faka: "Un kad Juhs Deewu lubdsat, tad nebuhtu Jums daudsi plahpah." Un darija Wihsch kaudu wefelu, tad wihsch kramas pefozisa: "Ei ar meeru un nefali to neweenam," labi sinadams, ka tad brih-numa sibme tapa jo wairak ispaustia.

Prahfti wihsch arweenu now pa fints leetahm ne wahrdi ko fazis, jeb ari loti daudsi, jeb wihsch jazeesch kusu. Ir kusuzeeschanas, kura zelabs no gudribas un ir atkal kusuzeeschanas, kas nahk no dumjibas. Seeweets, kas neruna, ir kramas dumfch, bet pee wihsch tos ir daudstreich gluschi otradi. Plahpatajs nespahj fawu pascha noslehpuma pee fawis natureht. Bet teikt, ka wihschku prot fwechus noslehpumus labaki fargah un feeweeschi atkal fawus paschus. Daudsi un labi runah, ir prahfti wihsch, mas un labi, mahjita wihsch karakters, daudsi un flikti, plahpiga un prasta zilweka eera-dums, mas un flikti, dumja zilweka nelaim, kusch labaki daritu, ja nemas nerunatu. Plahpiga zilweka simbols ir schagata. Wihsch lihdinajahs usvilkam pullstens, kusch aissween projam fit, nemas us to neluhfodams, woj funda ar rikti, un fit daschahrt pat wairak neka diwpadsmi. Saules pulstens turperti nerahda neka, ja gaifchi nereds.

Mehlneschi un aprunataji lihdinajahs lapse-nehm. Lubko tu wtai fist, tad wihsch webli jo trakaki tew wirfū mahzahs. Bet wajaga tik nogaidiht lihdj tam brihscham, kur tam us reisu war muti aissabst. Pebz tafs neewatajs nedrihstehs ne tschafsteht, ne grabeht.

Mahfsla kusu zeest ir wairak wehrti un gruhtaka, neka mahfsla runah. Daschs labi ir to ko runajis pebz noschelohjis, bet nekad to, ka kusu zeest. "Isteiktu wahrdi newar at-nemt," faka Latweeschi fakams wahrdi, un ari wezee Romneeki mahzeja teikt: "Si tactisses, philosophus mansisses." (Buhtu tu kusu zeest, tewi aissween webli turetu par gudru wihsch.) Daudsi nebuhtu fawu zeenischana kausch azis saudejuschi, ja buhtu pratuschi kusu zeest. Kusuzeeschanas buhtu kausch tapat mahzama, ka runaschanas. Ar kusuzeeschanas ari ko daudsi fazisht war. Dascha zilweka gihmis, wina azis un kuscheschana runa til pat dikt, ka plahpataja fahpiga zilweks un tos kaudis, bet wihsch kaudis, ko kaudis par to fazis, tad war aiscet til tahlu ka tehs ar dehlu un fergu pafozinā. Wihsch fawu feewu, ja wajadfigs, pahrahi, bet ar kramas newar eet teefatees un mehli is-raut, un us Sibiriju stelleht ari now eespehjams. Schē geld tilai tas padoms. Staiga fawu zeliu ta ka peenahkabs, ta ka mehnesis. Tas ari, lai gan funs to asti kustidams un ar preefch- un pakoltahjahm strahpedamees, deesin zik rej, staiga meerigi fawu zeliu tahlik un ne-leekabs par kwekschu, Dukschu, Rakschu un Tokschu reeschanu ne sinotees.

